

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

науковий журнал

№ 5

Луцьк
2016

УДК 81'33 (062.552)
ББК 81.1я 54
А 43

Рекомендовано до друку Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 20 від 22 грудня 2016 р.)

Редакційна колегія

Біскуб Ірина Павлівна, доктор філологічних наук, професор, головний редактор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Ажнюк Богдан Миколайович, доктор філологічних наук, професор (Національна академія наук України, Інститут мовознавства імені О. Потебні);
Андрейчук Надія Іванівна, доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка);
Булатецька Людмила Іванівна, кандидат філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Гороть Євгенія Іванівна, кандидат філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Данилюк Ніна Олексіївна, доктор філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Жуйкова Маргарита Василівна, доктор філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Загнітко Анатолій Панасович, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (Донецький національний університет);
Застровська Софія Олександрівна, кандидат філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Зигмунт Томаш, доктор філології (Інститут неофілології, Вища професійна школа в м. Холмі, Республіка Польща);
Корсетті Ренато, професор факультету медицини і психології (Університет "La Sapienza", Італія);
Макарук Лариса Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент, куратор Наукового товариства аспірантів і студентів інституту іноземної філології, відповідальний секретар (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Мірченко Микола Васильович, доктор філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Моклиця Марія Василівна, доктор філологічних наук, професор (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Осадчий Володимир, доктор політичних наук, професор (Католицький університет Іоана Павла II, м. Люблін, Республіка Польща);
Помірко Роман Семенович, доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка);
Рогач Оксана Олексіївна, кандидат філологічних наук, доцент (Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки);
Рошко Михайло Михайлович, кандидат філологічних наук, доцент (Ужгородський національний університет);
Товарес Алла, кандидат філологічних наук, доцент (Говардський університет, м. Вашингтон, США);
Фаузер Маріус, доктор філології (Університет м. Фехти, Федеративна Республіка Німеччина).

Рецензенти

Гудманян Артур Грантович, доктор філологічних наук, професор (Київський національний авіаційний університет);
Зацний Юрій Антонович, доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України (Запорізький національний університет);
Кияк Тарас Романович, доктор філологічних наук, професор (Київський національний університет імені Тараса Шевченка).

Журнал є науковим фаховим виданням України, у якому публікують результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора чи кандидата наук (див. додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2016 р. № 515).

Актуальні питання іноземної філології : наук. журн. / [редкол. : І. П. Біскуб (гол. ред.) та ін.]. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – № 5. – 195 с.

Науковий журнал містить статті, які досліджують актуальні питання сучасної іноземної філології (дискурсознавства, лексичної семантики, лінгвокультурології, літературознавства, термінознавства, лінгвістики тексту, лексикології, когнітивної, комунікативної та прикладної лінгвістики).

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів факультетів іноземних мов вищих навчальних закладів й академічних установ.

This journal is a scientific periodical of the Foreign Philology Institute of the Lesya Ukrainka Eastern European National University. It includes the articles which are related to current issues of modern linguistics (discourse studies, semantics, language and culture studies, terminology, text studies, lexicology, cognitive, communicative and applied linguistics).

The target audience is scientists, teachers, postgraduates and students of the foreign philology faculties of higher educational establishments and academic institutions.

УДК 81'33(062.552)
ББК 81.1я54

© Линник Ю. М. (обкладинка), 2016
© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016

ЗМІСТ

Авдєєнко Тетяна Особливості передачі повідомлення в умовах ретранслятивної комунікації	5
Акімова Аліна Аналіз теоретичних засад китайських драматургів ХХ століття	9
Андрєєва Ірина, Латушкіна Катерина Лінгвокогнітивні параметри актуалізації акцентуованої мовної особистості (на матеріалі телесеріалу «Nashville»)	17
Баланюк Світлана Функціонування значення «особливий» на прикладі англійського прикметника <i>super</i>	22
Біскуб Ірина Акустико-фонетичні аспекти моделювання комунікації людини й комп'ютера	28
Гедз Світлана Реалізація комунікативного акту втішання в англомовному дискурсі: комунікативно-прагматичний аспект	35
Гнатюк Алла Позначення сумніву в агломовному дискурсі епістемічно-деонтичним кластером <i>will, won't</i>	41
Данильчук Анна Тактика гендерної конфронтації в комунікативній стратегії Дональда Трампа (на матеріалах виборчої кампанії 2016 р.)	47
Кацішин Наталія Дискурсивні категорії англомовного дипломатичного дискурсу	53
Кінах Ліліана Лінгвокультурні особливості німецьких прислів'їв, які містять найменування ремісничих професій	58
Kozak Sof'ia Framestrukturen der Bezeichnung der Wesensart im Diskurs der schönen Literatur	63
Коляда Еліна, Вецкур Тетяна Відтворення лексико-стилістичних особливостей оповідання Дж. Д. Селінджера “Uncle Wiggily in Connecticut” у перекладах українською мовою	68
Корж Олена Розвиток навичок аудіювання англійського мовлення під час підготовки студентів природничих спеціальностей	75
Лавриненко Олександр, Лавриненко Галина Когнітивні зв'язки між процесом породження мовлення та психологічними якостями особистості	81
Мазяр Ольга Еволюція жанру французького історичного роману першої половини ХІХ століття	89
Макарук Лариса Системно-функціональний підхід до дослідження англійського мультимодального дискурсу	94
Мачульська Катерина Ознаки комп'ютерного дискурсу у світлі інтернет-лінгвістики	100
Пасик Людмила Фреймове моделювання концепту <i>Partnerwahl</i> / <i>Вибір партнера</i> (на матеріалі німецької мови)	104

Резнікова Наталя	
Прагматика інгерентної експресивності в перекладі поетичного тексту (на матеріалі японських перекладів поезій Тараса Шевченка)	109
Рогач Оксана	
Теоретичне обґрунтування термінів <i>ментальність</i> і <i>менталітет</i> через призму лінгвокультурології	122
Розенгарт Юлія	
Дистальні маркери неправдивості висловлень в англomовному політичному дискурсі	128
Семенюк Олена	
Глютонічна лексика французької мови: особливості та способи перекладу	132
Смаль Оксана	
Структурні особливості представлення знань у сучасній англomовній письмовій лекції ...	138
Смольницька Ольга	
Прототипи шекспірівської <i>Dark lady</i> у фольклорі: компаративний аналіз	144
Судус Юлія	
Мовленнєві засоби реалізації стратегії дискредитації в англomовному дипломатичному дискурсі	152
Тищенко Олена	
Морфологічна та структурно-синтаксична класифікація метафор у заголовках грецьких газетних публікацій	160
Tomakhiv Marta	
Measuring Speech Influence: Experimental Phonetics Research Methodology	164
Trofymchuk Anastasiia	
Linguistic Markers of Viewpoint in Press Discourse	170
Хайчевська Тетяна	
Французька мова для спеціальних цілей <i>FOS</i> : становлення та особливості підходу	177
Хацер Ганна	
Ідеографічна структура та методика аналізу англійської банківської термінології	181
Щеголева Тетяна	
Семантика та переклад метафоричних лексичних одиниць у текстах американської преси	186
Відомості про авторів	194

АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД КИТАЙСЬКИХ ДРАМАТУРГІВ ХХ СТОЛІТТЯ

Проаналізовано теоретичні засади китайських драматургів ХХ століття, розглянуто жанрові особливості класичної та розмовної драм на основі теорій драм у Європі, а також висвітлено новаторство драматургів у зображенні почуттів та емоцій закоханих героїв. Розглянуто наукові концепції вітчизняних і зарубіжних дослідників про становлення, розвиток і сучасний стан драми в Китаї. Прагнення митцями оновити та вийти за усталені межі жанру класичної драми було викликано плином часу, західно-європейськими тенденціями. Вважаємо, що вагомий та беззаперечний вплив на художню літературу, а відтак і на драматургію, здійснювався через соціально-політичний устрій тогочасного Китаю. Доведено, що поєднання візуального та вербального є ключовим у розумінні специфіки теми сучасних драматичних творів.

Ключові слова: новітня китайська драматургія, китайська література, синтез візуального та вербального, авангардність п'єси, експериментальність, нове покоління, образно-слуховий рівень.

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналізуючи китайську драматургію ХХ століття, варто згадати про тогочасні історичні події, що мали вплив на її становлення. Протягом останніх десятиліть було проведено низку реформ (й економічних, і політичних), які мали на меті поживати мистецьку діяльність. Хвиля репресій, що прокотилася Китаєм упродовж «культурної революції», позбавила новітню літературу великої кількості митців. Заангажоване бачення дійсності, вказівки писати виключно на окреслені теми, зведена до мінімуму критика позбавили оновлювану китайську літературу жаданого експериментаторства та бажання бути зрозумілою зарубіжним читачам.

Аналіз досліджень цієї проблеми. На сучасному європейському просторі дослідженням класичної та новітньої китайської драматургії присвячено чимало наукових розвідок вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема В. Аджимаудової, В. Алексєєва, І. Гайди, О. Желоховцева, О. Кобзєва, Ю. Лемешка, В. Малявіна, Л. Меньшикова, Л. Нікольської, А. Радіонова, С. Серової, В. Сорокіна, М. Спешнева, М. Федоренка, Є. Шалунової, Я. Щербакова та ін. У контексті літературного процесу в Китаї видано праці Ван Говея, Лі Сушена, Мен Яо, Чжоу І-бая, Чжуан І-фу, Хун Шена та ін.

Мета і завдання статті – проаналізувати та поглибити знання про китайську драматургію; розкрити специфіку синтезу візуального та вербального у сучасних китайських драмах; дослідити тексти китайських драматургів та окреслити їх проблематику.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. На художню динаміку китайської драматургії ХХ ст. вплинули і загальносвітові літературні процеси, і прагнення митців до реформування їхнього національного репертуару через написання п'єс оновленої форми та змісту. Тогочасні митці (зокрема, Ся Яня, Цао Юя, Лао Ше, Сун Чжи-ді й інші) не мали змоги розкрити свою творчість, адже цілком залежали від політичної волі тодішніх лідерів. Провідною у першій половині ХХ ст. стала думка про те, що література, зокрема і драма, – це твори, написані виключно для народних мас, а отже, є агітаційним засобом показу картин життя [26]. Наприклад: написане Хе Цзін-чжі та Діном Ні в січні–квітні 1945 року лібрето до народної легенди про селянську дівчину Сі-єр (що була поширена в північній частині провінції Шеньсі); п'єса Ся Яня «Під дахами Шанхаю» (1937), у якій декорація – це лише натяк, що має викликати певні асоціації. Упродовж усього драматичного твору Ся Яня використано внутрішнє оформлення двоповерхової будівлі,

детально виписаної у вступних ремарках, коли «розріз будинку дає змогу одночасно бачити все, що відбувається у вітальні, задній кімнаті, кімнаті над вітальною і на сходовій клітці. Мешканців кухні можна побачити через двері та вікно, мешканців мансарди – лише через вікно» [21, 16]. Задля посилення нагнітання подій, їх перебігу, акцентів на настроях персонажів Ся Янь постійно підкреслює, що йде дощ.

На нашу думку, на тематику драматургії ХХ століття суттєво вплинули внутрішньо-територіальні зміни, що сталися у цей час у Китаї. До проголошення у 1949 р. Китайської Народної Республіки, задля поліпшення життя акторів і створення театрів у великих містах у 1930 р. було сформовано Лігу лівих театральних колективів (у 1931 р. перейменовано у Лігу лівих театральних діячів країни). Сцена стає потужним засобом пропаганди, підняття свідомості, заклик до боротьби проти японської агресії та з численними внутрішніми ворогами [30].

На естетичні пошуки китайських митців ХХ ст., за словами А. Радіонова [14], вплинув поділ літератури на чотири течії: ідеологія Гоміньдану, у витоків якої стояв Сунь Ятсен [孫逸仙/ 孙逸仙], коли було розпочато не лише реформу літературної мови, а й оформлення нових зразків літератури, що тяжіли до європейських (наприклад, твори Лю Бай-юя – 劉白羽). Діячі, які творили на території, що перебувала під контролем Мао Цзедуна, тяжіли до соціалістичних ідей, проголошення «культурної революції», першопочатком якої було цькування історичної драми У Ханя «Розжалування Хай Жуя» (1961). А далі – творів про частину Китаю, що була частково окупована Японією (Ма Фін і Сі Жук «В горах Люйляну»), «літератури іноземних концесій у Шанхаї» (твори Оуян Шаню, Му Шііна, Ши Чжецуна, Е Лінфена) [14].

На жаль, нетривалим із погляду експериментаторства у драматургії був і «курс ста квітів» – своєрідна реформа, що розпочалася наприкінці 50-х рр. ХХ ст. і була штучно згорнута в 1960 р. через ідеологічні та політичні міркування. Але курс, проголошений партією Мао Цзедуна, допоміг виявити всіх неблагонадійних митців.

Кінець 40–70 років минулого століття (кінець правління Мао Цзедуна) позначився боротьбою з китайською культурною інтелігенцією, що не найкраще вплинуло й на драматургію. Так, С. Грінблат, американський дослідник-сінолог, нарахував 63 політико-ідеологічні кампанії за період з 1949 по 1965 рр. [4, 308]. Саме в ті часи розпочалося тотальне впровадження ідеології підпорядкування ідеям комуністичної партії Китаю, розроблення ідеологічних стандартів, тем, образів, усе інше було визнано як небезпечне та вороже.

Спорадичне, здебільшого ідеологічно вивірене бачення розвитку новітньої китайської драматургії, створило потребу системного та цілісного її вивчення. Саме тому окреслений період у статті представлено іменами ідеологічно вивіреного драматурга Діна Ні, поета Хе Цзін-Чжі, класика Тянь Ханя, експериментаторів-авангардистів Лю Шугана, Лі Ваньфена, Лань Інхья, Цзинь Юня, Ван Пейгуна. Новим у дослідженні новітньої китайської драматургії стане аналіз п'єс задекларованих авторів з погляду поєднання вербального та візуального.

Безсумнівно, увага на творчий процес, який триває у Китаї й сьогодні, відкриває ширші можливості ґрунтовного осмислення самотності та своєрідності китайських драм. Так, про необхідність змін у новітній китайській літературі одними із перших сказали й теоретично обґрунтували Ху Ши та Чень Дусю. А відомий китайський учений, поет, філософ Ху Ши (胡適) (який на початку ХХ століття здобув освіту у Сполучених Штатах Америки, захоплювався вченням Джона Дьюї), очолив видавництво прогресивного на той час у Китаї журналу «Нова молодь». У статті «文学改良刍议» («Попередні пропозиції з реформи літератури»), надрукованій 1 січня 1917 року, автор слушно зауважив, що зміни в літературі необхідно розпочати із виконання 8 пунктів, а саме: писати зі змістом (须言之有物); не наслідувати давнє (不摹仿古人); дотримуватися граматичних норм (须讲求文法); не впадати в

меланхолію (不作无病之呻吟); відмовитися від набридлих літературних кліше (务去烂调套语); не використовувати туманних літературних натяків (不用典); відмовитися від ритміко-мелодійної парності побудови тексту (不讲对仗); не позбуватися просторіччя та популярних висловлювань (不避俗字俗语) [25]. Крім того, у пункті «Писати зі змістом» Ху Ши точно підкреслив, що текст – це не лише слова, і нема в цьому нічого складного; але навіщо література без суті?.. Тому, коли я кажу «зміст», я маю на увазі вислів давніх: «Література – носій високих ідеалів» [25].

Щодо стану драматургії, то, як зазначає Ху Ши, його країна має досить багато драматичних творів (особливо ханьцев) і завжди була багата літературними талантами. Ху Ши з гордістю зауважує, що саме його покоління багате на нові літературні досягнення [25].

Свою чергою, Чень Дусю у статті «文学革命论» («Роздуми про літературну революцію»), що вийшла друком 1 лютого 1917 року (через місяць після друку Ху Ши), наголосив на тому, що оновлення – необхідна умова розвитку китайської літератури у нові часи. Крім того, п'єси, написані за часів династій Юань та Мін, так само, як і Мін та Цін, є чудовими літературними прикладами з недалекої історії. На жаль, як далі продовжує автор, ці жанри були загублені й не змогли розвиватися далі. Сучасна література, на думку Чень Дусю, – вульгарна та банальна, яка і поруч не стоїть із літературою європейською [28].

За оновлення національної драматургії, проти засилля в ній масок, співу, а не розмовної мови, виступав і Цянь Сюаньтун, який, як і попередні автори, відстоював думку про те, що необхідно брати найкраще із західних драматургів, а не спиратися виключно на китайських авторів [27].

Зобразити життя таким, як воно є, спробував і відомий китайський митець Лао Ше (老舍), який загинув наглою смертю у серпні 1966 року. На жаль, драматургу не вдалося віднайти себе ні у 40-х роках минулого століття, коли вийшла друком його перша п'єса «Повернемось», комедія «Клапті туману», ні у драматичному творі «Канава “Драконячий вус”», написаному в 1950 році [10].

Попри жваві дискусії, китайська драматургія 20-х рр. ХХ ст. не дала яскравих зразків. Лише згодом новаторство з'явилося із появою п'єс Тянь Ханя. А вже сучасні дослідники, зокрема В. Аджимабудова та М. Шпешнев, аналізуючи драматургію 60–80-х років минулого століття, віднесли п'єси Тянь Ханя до авангардних [18].

У післяслові до видання «Сучасна китайська драма» (1990) В. Аджимабудова та М. Шпешнев не лише проаналізували п'єси новітніх китайських драматургів, а й наголосили на тому, що з середини 80-х років минулого століття Китай охопив театральний бум: «у Шанхаї в останньому кварталі 1985 року було поставлено 50 нових п'єс. Звертає на себе увагу і цікавість до зарубіжної класики та сучасної драматургії» [18, 434]. Надалі автори зауважують, що пошуки та експерименти у царині розмовної драми зводяться до такого: звертання до злободенної, актуальної тематики з використанням нових форм художнього вирішення спектаклів; активного залучення для постановки в театрі і зарубіжної класики, і творів сучасних авторів. На підтвердження думок щодо подальшого експериментального розвитку новітнього китайського театру, а відтак і оновленого в ньому репертуару, науковці наводять слова відомого китайського актора Ін Жочена, який порівняв сучасний китайський драматичний театр із рікою, в яку впадає безліч струмочків. «Глядач бачить багато з того, що можна віднести до традиційної музичної драми. Але водночас можна відчутти і вплив шекспірівського театру, і елементів системи Станіславського, і принципів Брехта» [18, 434]. На нашу думку, не лише згадка про Б. Брехта, а й наповнення репертуару осучасненим змістом, є свідченням боротьби за глядача, що виникла наприкінці ХХ ст. між театром і кіно.

Вивченню та розширенню академічних меж класичної китайської літератури присвячено розвідки В. Алексєєва «Китайська поема про поета. Станси Сикун Ту (837–908)» (2008),

«Китайська література. Вибрані праці» (1978), «Праці з китайської літератури : у 2 кн.» (2002–2003). У них синолог слушно окреслив думку про безумовний взаємозв'язок між естетикою традиційної культури Китаю та її впливом на твори художньої літератури [1].

Аналізу стану літератури нового Китаю присвячено наукову розвідку О. Желоховцева «Сучасна література», вміщену у 3 томі енциклопедії «Духовна культура Китаю» (2008). Автор послідовно розкриває передумови написання літературних текстів та беззаперечний політичний вплив на зміст і форму творів. Літературу материкового Китаю вчений розглядає паралельно з літературою Тайваню та Сянганя. На думку автора, серед драматургів заслуговують на увагу п'єси Лао Ше «Рів “Драконів вус”» (1950) та комедія «Дивлюсь на захід, на Чаньань» (1955), що невдовзі була визнана як «змовлена» [7, 168]. Крім того, науковець у статті «Питання періодизації китайської літератури у світлі вивчення середньовічної повісті хуабень» подав бачення того, що періодизація китайської літератури не є виключенням серед інших східних літератур і цілком залежить від змін правлячих династій та провідних літературних жанрів [6, 167–175].

Тема підтвердження політичного тиску на твори китайської літератури другої половини ХХ ст. є провідною у монографії Ю. Лемешка «Сучасна література Китаю» (2012). У ній, зокрема, автор слушно наголошує на тому, що, починаючи з 1949 року, література материкової частини Китаю «багато в чому була віддзеркаленням політичної кампанії та ідеологічної лінії» [11]. Надалі автор аналізує негативний вплив на розвиток нової та новітньої літератури Мао Цзедуна, який у 1942 р. під час виступу на Нараді з питань літератури та мистецтва в Яньані говорив, що література повинна служити політиці, вона має бути популяризована на тлі постійного підвищення рівня запитів населення. Саме в той час і утворився концепт пролетарської літератури для певного соціального прошарку: робітників, селян, солдат. Із метою встановлення контролю партії над літературною діяльністю у 1949 році під час Першого Всекитайського з'їзду робітників літератури та мистецтва була заснована Всекитайська асоціація робітників літератури та мистецтва. Першим, хто її очолив, був Го Можо.

Отже, попри політичний та ідеологічний тиск, уже в новітній китайській драматургії автори, наскільки це можливо, намагалися відійти від теми класової боротьби. На жаль, експерименти залишилися лише у формі авангардних п'єс, а у змісті текстів усе одно звучить тема провідної лінії партії.

На необхідність змін не лише в авангардній, а й класичній драмі вказував відомий синолог Л. Меншиков у монографії «Реформа китайської класичної драми» (1959). Науковець зупинився на особливостях, що підштовхнули до змін класичної драми у Китаї. На його думку, рух за реформи має три різні сторони. Перша – оцінка та переробка (у разі потреби) старих п'єс, адже саме на них ґрунтується складова частина класичної спадщини. Друга – вивчення народного театру, сюжети якого «живили застарілі форми китайського театру» [13, 38]. Третя – створення нових п'єс, які повинні не лише зберегти особливості національної форми, але й наповнити її новим змістом. Автор переконаний, що актуальності не втрачають навіть ті твори (їх налічувалося близько 500), які були написані шість століть тому. Учений вважає, що зміни мають торкнутися історичної, побутової та філософської драми. І вже у статті «Питання про автора “Західного флігеля”» (1961) порушує низку теорій щодо суперечливого написання п'єси Ван Ши-фуем чи Гуань Хань-цинем. Наприкінці роботи Л. Меншиков зауважив, що «Західний флігель» як новаторський твір не одразу отримав визнання, так само, як і ім'я Ван Ши-фу довго не вносили до списку «чотирьох великих драматургів» [13].

О. Кобзєв та С. Серова розглядають сучасні китайські вистави з огляду на поєднання в них балетного та циркового мистецтва, сучасних стилів танцю [3, 385]. Аналізуючи театральне мистецтво, С. Серова вказує на те, що відродження театру сицзюй неможливе без появи нової якісної драматургії, оновлення сценічної мови. Вже «на межі ХХ–ХХІ століть традиційний

театр сицой вийшов із серйозними новаціями. Процес відновлення відбувався у двох напрямках – постанови за рахунок коштів національного театру сицой на ґрунті вистав вітчизняної драматургії та за мотивами зарубіжної класики» [5, 374]. Новим поштовхом до розуміння сучасного театрального мистецтва, на думку дослідниці, стали дві вагомі роботи початку ХХІ ст. – «Сценічне мистецтво театру куньцой Китаю» Хан Чена, Лю Хоушена, Ляо Бєня, Ду Го-ліна (2004) та «Історія лялькового театру провінції Фуцзянь: у 2 томах» Е Мін-шена (2004).

Важливе дослідження витоків китайської літератури, особливостей її періодизації, впливу соціально-політичних процесів на новітні художні твори зроблено в колективній роботі «Довідник з історії літератури Китаю (ХІІ ст. до н. е. – поч. ХХІ ст.), Е. Серебрякова, А. Радіонова, О. Радіонової (2005). Книга містить не лише критичний огляд літератури, а й знайомить із творчістю видатних митців. У ній уперше були вказані прізвища Тянь Ханя, Лю Шугана, Лі Ваньфєня, Лань Іньхая, Цзинь Юня, Ван Пейгуна. Так, якщо життєвий і творчий шлях Тянь Ханя було проаналізовано досить широко, то творців авангардної драми представлено виключно доробками, вміщеними у видання 1990 р. Окрім того, до кінця не з'ясованим залишився і час написання окремих п'єс. (Наприклад, сумнів викликає датованість 1985 р. драми Ван Пейгуна «Ми». У китайськомовних джерелах вказано 1988 р.). На думку вчених, експериментальна драма – закономірне продовження руху реформ, що охопив новітню китайську літературу. Наслідком «стала поява великої кількості довідників і збірників, що віддзеркалюють найкращі досягнення китайських поетів, прозаїків, драматургів, публіцистів за сто років». Автори переконані, що «у ХХІ століття китайська література йде із великим художнім досвідом, який увібрав у себе кращі національні традиції із творчими досягненнями західної культури» [16, 243].

Осмиленню драматургії Китаю від її заснування і до нової форми її функціонування присвячено дослідження В. Сорокіна. Так, у статті «Класична драматургія» до 3 тому енциклопедії «Духовна культура Китаю» (2008) автор вказує на те, що п'єси Тянь Ханя були «дієвим чинником політичного впливу на маси» [3, 156] і надалі стали поштовхом до розвитку драматургії 30-х років. Крім того, експерименти зі змістом і формою у поезії та прозі 20-х років минулого століття найменше торкнулися власне драматургії. У праці «Китайська література. Короткий нарис» (1962) автори констатували, що упродовж віків театр був «не лише засобом естетичної насолоди, а й джерелом просвіти. У театрі глядачі дізнавалися про події з національної історії, про волелюбних героїв та жорстоких тиранів, про персонажів із легенд та літературних творів» [19, 90].

Серед багатьох наукових досліджень М. Федоренка китайська драма виокремлюється у вагомий доробок. У передмові до творів Го Можо (1981), автор підкреслював, що самотність китайської драми пов'язана, насамперед, із філософією культури цієї країни, ключовим розумінням до якої є китайський афоризм: «Коли малюєш дерево, необхідно відчувати, як воно росте» [22, 154].

Власне розуміння та вибіркового аналізу п'єс новітньої китайської літератури здійснено у кількох статтях Н. Ісаєвої. Зокрема, у розвідці «Експериментальна сутність драматургії Гао Сінцзяня» (2013) авторка небезпідставно наголошує на появі позитивних рис в ідеологічному кліматі сучасного Китаю, що «розвивається у руслі авангардизму та постмодернізму» із наявним «плюралізмом думок літературознавчої критики» [8, 57]. Науковець підкреслює, що п'єса «Автобусна зупинка» варта особливої уваги як така, де «художній експеримент автора проявився у досить радикальній формі» [8, 58]. А у статті «Класичні теорії драми в Китаї та Європі: компаративний аспект» (2012) автори висновують, що європейський глядач сприймав китайську драматургію як східну екзотику (хоча на початку ХХ століття і театр, і драматургія Китаю мали чималий вплив на розвиток європейської драми, наприклад, у творах Б. Брехта). На заваді глибшого сприйняття європейським глядачем творів китайських драматургів стала замкненість соціуму, в якому вони творили [9, 59–62].

Грунтовне дослідження китайської драматургії здійснено у дисертаційній роботі О. Воробей «Творчість Лао Ше та китайська розмовна драма першої половини ХХ ст.» (2013). Розроблена концепція розвитку китайської драми зазначеного періоду тісно пов'язана з експериментами та новим прочитанням поетизованої драми Цао Юя, історичної драми Тянь Ханя, епізованої драми Лао Ше. На нашу думку, авторкою було створено один логічний ряд творів відомих китайських драматургів, що дозволило впровадити ідеї щодо формувань цілком нової розмовної драми: поетизованої драми у стилі поетичного реалізму зі злободенністю питань; п'єс розмовної драми, в основі яких – традиційний історичний сюжет; епізованої драми Лао Ше у зіставленні з епічним театром Бертольда Брехта.

У статті «Особливості “поетизованих” п'єс Цао Юя як нової форми китайської драми 30–50-х років ХХ століття» (2012) О. Воробей подала крізь призму поетичного реалізму західноєвропейських літературних течій, що своєрідно поєдналися з китайською культурою. У публікації «Особливості епізованої драми Лао Ше у зіставленні з епічним театром Бертольда Брехта» (2013) науковець осмислила не лише естетику творчості відомого китайського драматурга середини ХХ століття, а й порівняла її з теоретичними положеннями Бертольда Брехта про відкидання усіляких пережитків традиційного театру.

Осмилення переважно художніх текстів китайської літератури 80–90-х років минулого століття подано у статті С. Семенюк та В. Урусова «Китайська література ХХ століття і творчість Гао Сінцзяня» (2012). Автори акцентують увагу на експериментаторстві текстів Лу Сіня, Шень Цунвеня, Чжан Айлін [15].

Новою та актуальною є стаття Я. Щербакова «Вплив індо-буддійської культури на генезу драми цзацзюй та мотивів у фабулі драми» (2012), у якій зіставлено амплу китайської та санскритської драми та засвідчено їх спорідненість. Я. Щербаков переконаний, що на розвиток китайського національного та далекосхідного театру безпосередній вплив мала індо-буддійська культура, зокрема культово-ритуальні дійства [29].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Отже, становлення китайської драматургії від часу її зародження і до постмодернізму відбувалося поступово. Специфічною особливістю перших зразків китайської драми була безумовна тяглість до міфів, народних переказів та оповідей, що вплинули на подальшу її структуру та зміст. Поєднання в текстах розповіді та музики стало визначальним для структури, основних елементів змістової, зовнішньої та внутрішньої організації драми. Крім того, у більшості драматичних творів довгий час був відсутній розподіл на жанри (комедію, трагедію та власне драму). Експерименти у новітній драмі торкнулися і її змісту, і форми. Динаміку, з огляду на китайський соціум, простежуємо у підході до вирішення нагальних питань. Однак поза увагою науковців залишилося поєднання у змісті та формі новітньої авангардної драми візуального та вербального, зокрема у п'єсах Лю Шугана «Візит мертвого до живих», Ван Пейгуна «Ми», Лі Ваньфена та Лань Інхая «Ранкові прогулянки», Цзинь Юня «Нірвана «Пса», Тянь Ханя «Жінка-інспектор Се Яохуань», Хе Цзин-чжі та Діном Ні у «Сивій дівчині».

Джерела та література

1. Алексеев В. Современная литература Китая : учеб. пособие [Электронный ресурс] / В. Алексеев. – Благовещенск : Амур. гос. ун-т, 2012. – 146 с. – Режим доступа : http://irbis.amursu.ru/DigitalLibrary/AmurSU_Edition.

2. Гайда И. В. Китайский традиционный театр сицзюй / И. В. Гайда. – М. : Наука, 1971. – 126 с.

3. Духовная культура Китая : энцикл. : в 5 т. Т. 3 : Литература. Язык и письменность / гл. ред. М. Л. Титаренко. – М. : Восточ. л-ра, 2008. – 855 с.

4. Духовная культура Китая : энцикл. : в 5 т. Т. 4 : Историческая мысль. Политическая и правовая культура / гл. ред. М. Л. Титаренко. – М. : Восточ. л-ра, 2009. – 935 с. – (Сер. «Рос. акад. наук. Ин-т Дальнего Востока»).

5. Духовная культура Китая : энцикл. : в 5 т. Т. 6 (дополнительный) : Искусство / гл. ред. М. Л. Титаренко. – М. : Восточ. л-ра, 2010. – 1031 с. – (Сер. «Рос. акад. наук. Ин-т Дальнего Востока»).

6. Желуховцев А. Н. Проблемы периодизации истории литератур народов Востоке / А. Н. Желуховцев. – М. : Наука, 1968. – С.109–119.

7. Желуховцев А. Н. Современная литература / А. Н. Желуховцев // Духовная культура Китая : энциклопедия : в 5 т. Т. 3 : Литература. Язык и письменность / ред. М. Л. Титаренко и др. – М. : Восточ. л-ра, 2008. – С. 167–175.
8. Исаева Н. Експериментальна сутність драматургії Гао Сінцзяня / Н. Исаева // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2013. – Вип. 1 (19). – С. 57–60.
9. Исаева Н. Класичні теорії драми в Китаї та Європі: компаративний аспект / Н. Исаева, А. Акімова // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Сер. «Східні мови та літератури». – 2012. – Вип. 18. – С. 59–62.
10. Лао Ше. Біографія [Електронний ресурс] / Лао Ше. – Режим доступу : <http://www.ukrcenter.com/Література/41497/-Лао-Ше/Біографія>.
11. Лемешко Ю. Современная литература Китая : учеб. пособие / [Электронный ресурс]. – Благовещенск : Амур. гос. ун-т. – 2012. – 146 с. – Режим доступа : http://irbis.amursu.ru/DigitalLibrary/AmurSU_Edition.
12. Меньшиков Л. М. К вопросу об авторе «Западного флигеля» [Электронный ресурс] / Л. Н. Меньшиков // Проблемы востоковедения. – 1961. – № 1. – С. 149–151. – Режим доступа : <http://www/orientalstudies.ru>
13. Меньшиков Л. М. Реформа китайской классической драмы / Л. Н. Меньшиков ; отв. ред. О. Л. Фишман ; АН СССР. Ин-т востоковедения. – М. : ИВЛ, 1959. – 241 с.
14. Родіонов О. А. Китайська література нового й новітнього часу [Електронний ресурс] / О. А. Родіонов // Всесвіт : укр. журн. іноз. л-ри. – Режим доступу : www.vsesvit-journal.com/old/content/view/727/41/
15. Семенюк С. Китайська література ХХ століття і творчість Гао Сінцзяня [Електронний ресурс] / С. Семенюк, В. Урусов. – Режим доступу : <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31236/11-Semenyuk.pdf?sequence=1>
16. Серебряков Е. А. Справочник по истории литературы Китая (XII в. до н.э. – нач. XXI в.) / Е. А. Серебряков, А. А. Родионов, О. П. Родионова. – М. : АСТ : Восток–Запад, 2005. – 333 с.
17. Серова С. А. Китайский театр и традиционное китайское общество (XVI–XVII вв.) [Электронный ресурс] / С. А. Серова. – М. : Наука, 1990. – С. 71–77. – Режим доступа : <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31236/11-Semenyuk.pdf?sequence=1>
18. Современная китайская драма : сборник / сост. и послесл. В. Аджимамудовой, Н. Спешнева ; пер. с кит. – М. : Радуга, 1990. – 445 с.
19. Сорокин В. Ф. Китайская литература : краткий очерк / В. Ф. Сорокин, Л. З. Эйдлин. – М. : Изд-во восточ. лит, 1962. – 252 с.
20. Сорокин В. Ф. Литература Нового Китая (1917–1949) [Электронный ресурс] / В. Ф. Сорокин // Духовная культура Китая : энциклопедия : в 5 т. Т. 3 : Литература. Язык и письменность / гл. ред. М. Л. Титаренко ; Ин-т Дальнего Востока. – М. : Восточ. л-ра, 2008. – С. 152–166. – Режим доступа : <http://www.synologia.ru>
21. Ся Янь. Под крышами Шанхая / Ся Янь. – М. : Искусство, 1961. – 116 с.
22. Федоренко Н. Т. Китайское литературное наследие и современность / Н. Т. Федоренко. – М. : Художеств. л-ра, 1981. – 398 с.
23. Федоренко Н. Т. Проблемы исследования китайской литературы / Н. Т. Федоренко. – М. : Художеств. л-ра, 1974. – 463 с.
24. Хан Чэн. Чжунго куньцзюй ишу (Сценическое искусство китайского театра куньцзюй) / Хан Чэн, Лю Хоушэн, Ляо Бэнь, Ду Голин. – Нанкин, 2004.
25. Ху Ши. Предварительные предложения по литературной реформе [Электронный ресурс] / Ши Ху // San Wen : соврем. лит. Китая. – Режим доступа : <http://sanwen.ru/2012/02/02/predvaritelnye-predlozheniya-po-literaturnoj-reforme-khu-shi/>
26. Цзе-Дун М. Выступления на Совещании по вопросам литературы и искусства в Яньани (май 1942 г.) [Электронный ресурс] / Мао Цзе-Дун // Избранные произведения : в 4 т. Т. 3. – М. : Изд-во иностр. л-ры, 1953. – Режим доступа : http://library.maoism.ru/literature_and_arts.htm
27. Цянь Сюаньтун [Электронный ресурс]. – 2016. – Режим доступа : <https://www.livelib.ru/tag/>
28. Чень Дусю. Рассуждение о литературной революции [Электронный ресурс] / Чень Дусю // San Wen : соврем. лит. Китая. – Режим доступа : <http://sanwen.ru/2012/03/23/chehn-dusyu-rassuzhdenie-o-literaturnoj-revolucii/>
29. Щербаков Я. Вплив індо-буддійської культури на генезу драми Цзацзюй та мотивів у фабулі драми [Електронний ресурс] / Я. Щербаков // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер. «Східні мови та література». – 2012. – Вип. 18. – С. 79–81. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Sm_2012_18_25.
30. Энциклопедия Китая [Электронный ресурс] // Abitus : Asia Business Information for Russians. – Режим доступа : www.abirus.ru/content/564/623/625/645/655/1.

References

1. Aliksieiev, B. 2012. *Sovremennaiia Literatura Kitaia*. Blagovieshchiensk : Amurskii Gosudarstvennyi Universitet. http://irbis.amursu.ru/DigitalLibrary/AmurSU_Edition.
2. Gaida, I. V. 1971. *Kitaiskii Traditsyonnyi Teatr Sitsiui*. Moskva: Nauka.

3. Titarenko, M. L., ed., et al. 2008. *Dukhovnaia Kultura Kitaia*, 3. Moskva: Vostochnaia Literatura.
4. Titarenko, M. L., ed., et al. 2009. *Dukhovnaia Kultura Kitaia*, 4. Moskva: Vostochnaia Literatura.
5. Titarenko, M. L., ed., et al. 2010. *Dukhovnaia Kultura Kitaia*, 6. Moskva: Vostochnaia Literatura.
6. Zhelekhovtsev, A. N. 1968. *Problemy Periodizatsyi Istorii Literatur Narodov Vostoka*, 109–119. Moskva: Nauka.
7. Zhelekhovtsev, A. N. 2008. “Sovremennaia Literatura”. In *Dukhovnaia Kultura Kitaia*, edited by M. L. Titarenko, 167–175. Moskva: Vostochnaia Literatura.
8. Isaieva, N. 2013. “Eksperymentalna Sutnist Dramaturhii Gao Sintsziana”. *Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho Universytetu Imeni Tarasa Shevchenka*, 1 (19): 57–60.
9. Isaieva, N., and Akimova, A. 2012. *Klasychni Teorii Dramy v Kytai ta Yevropi: Komparatyvnyi Aspekt*. *Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho Universytetu Imeni Tarasa Shevchenka*, 18: 59–62.
10. Lao She. *Biografiia*. <http://www.ukrcenter.com/Література/41497/-Лao-Шe/Бiографiя>.
11. Lemeshko, Yu. 2012. *Sovremennaia Literatura Kitaia*. Blagoveshchensk: Amurskii Gosudarstvennyi Universitet. http://irbis.amursu.ru/DigitalLibrary/AmurSU_Edition.
12. Menshykov, L. M. 1961. “K Voprosu ob Avtore «Zapadnogo Fligelia»”. *Problemy Vostokovedeniia*, 1: 149–151. <http://www/orientalstudies.ru>.
13. Menshykov, L. M. 1959. *Reforma Kitaiskoi Klassicheskoi Dramy*. Moskva: IBL.
14. Rodionov, Oleksii. “Kytaiska Literatura Novoho i Novitnoho Chasu”. *Всесвіт : укр. журн. іноз. л-ри.* – Режим доступу : www.vsesvit-journal.com/old/content/view/727/41/
15. Semeniuk, S., and Urusov, V. *Kytaiska Literatura 20 Stolittia i Tvorchist Hao Sintsziana*. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31236/11-Semenyuk.pdf?sequence=1>
16. Sieriebriakov, Ye. A., and Rodionov, A. A., and Rodionova, O. P. 2005. *Spravochnik po Istorii Literatury Kitaia (12 vek do nashei ery – nachalo 21 veka)*. Moskva: Vostok–Zapad.
17. Serova, S. A. 1990. *Kitaiskii Teatr i Traditsionnoie Kitaiskoie Obshchestvo (16–17 veka)*, 71–77. Moskva: Nauka. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31236/11-Semenyuk.pdf?sequence=1>
18. Adzhymamudova, V., and Speshnev, N., ed. 1990. *Sovremennaia Kitaiskaia Drama*. Moskva: Raduga.
19. Sorokin, V. F., and Eidlin, L. Z. 1962. *Kitaiskaia Literatura: Kratkii Ocherk*. Moskva: Izdatelstvo Vostochnoi Literatury.
20. Sorokin, V. F. 2008. “Literatura Novogo Kitaia (1917–1949)”. *Dukhovnaia Kultura Kitaia*, edited by M. L. Titarenko, et al., 3: 152–166. Moskva: Vostochnaia Literatura. <http://www.synologia.ru>
21. Sia Yan. 1961. *Pod Kryshami Shankhaia*. Moskva: Iskusstvo.
22. Fedorenko, N. T. 1981. *Kitaiskoie Literaturnoie Naslediie i Sovremennost*. Moskva: Khudozhestvennaia Literatura.
23. Fedorenko, N. T. 1974. *Problemy Issledovaniia Kitaiskoi Literatury*. Moskva: Khudozhestvennaia Literatura.
24. Han Cheng, Liu Houshen, Liao Ben, Du Holyn. 2004. *Stsenicheskoie Isskusstvo Kitaiskogo Teatra Kuntsiui*. Nankin.
25. Khu Shy. “Predvaritelnyie Predlozheniia po Literaturnoi Reforme”. *San Wen*. <http://sanwen.ru/2012/02/02/predvaritelnye-predlozheniya-po-literaturnoj-reforme-khu-shi/>
26. Tsze-Dun, Mao. 1953. “Vystupleniia na Soveshchaniia po Voprosam Literatury i Isskusstva v Yanani (mai 1942)”. *Izbrannyye Proizvedeniia*, 3. Moskva: Izdatelstvo Inostranoi Literatury. http://library.maoism.ru/literature_and_arts.htm
27. Tsian Siuantun. 2016. <https://www.livelib.ru/tag/>
28. Chen Duciu. “Rassuzhdeniia o Literaturnoi Revoliutsyi”. *San Wen*. <http://sanwen.ru/2012/03/23/chehn-dusyu-rassuzhdenie-o-literaturnoj-revolyucii/>
29. Shchrbakov, Ya. 2012. “Vplyv Indo-Buddiiskoi Kultury na Genezu Dramy Tsatsziui ta Motyviv u Fabuli Dramy”. *Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho Universytetu Imeni Tarasa Shevchenka*, 18: 79–81. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Sm_2012_18_25.
30. Google. 2017. *Entsyklopediia Kitaia. Abitus: Asia Business Information for Russians*. www.abirus.ru/content/564/623/625/645/655/1.

Акимова Алина. Анализ теоретических основ китайских драматургов XX века. Проанализированы теоретические основы китайских драматургов XX века, рассмотрены жанровые особенности классической и разговорной драм на основе теорий драм в Европе, а также освещено новаторство драматургов в изображении чувств и эмоций влюбленных героев. Рассмотрены научные концепции отечественных и зарубежных исследователей об становлении, развитии и современном состоянии драмы в Китае. Стремление деятелей искусств обновить и выйти за устоявшиеся пределы жанра классической драмы было вызвано течением времени, западно-европейскими тенденциями. Считаем, что весомое и несомненное влияние на художественную литературу, а следовательно и на драматургию, осуществлялось из-за политических и социальных событий, которые происходили в то время в Китае. Доказано, что сочетание визуального и вербального является ключевым в понимании специфики темы современных драматических произведений.

Ключевые слова: новейшая китайская драматургия, китайская литература, синтез визуального и вербального, авангардность пьесы, экспериментальность, новое поколение, образно-слуховой уровень.

Akimova Alina. Analysis of Theoretical Foundations of Chinese Playwrights in the 20th Century. The article analyzes the theoretical basis of Chinese playwrights of the twentieth century highlighted features of the genre in classical and colloquial drama based on theories dramas in Europe and highlights the innovation playwrights in the image enamored feelings and emotions of the characters. The exceptions were the works of modern and contemporary drama, which, according to plan, the artists had to bring their modern foreign samples. In addition, the researchers ignored the problem remained combination of Chinese drama of the twentieth century, visual and verbal, that is the key to understanding the text, presentation, creating characters, exposure to society, speech-syntax. The above work covering only part of the study of classical literature, experimental avant-garde drama. Taking into account the scientific concept works on the formation, development and current state of drama in China, we believe that singled out a significant, significant and undeniable influence on literature, and, hence, to the drama took place due to political and social events that were in China during past times; artists striving to update and go beyond the established boundaries of the genre of classical drama was caused by the passage of time, Western European trends. It is proved that the combination of visual and verbal is essential to understanding the specific topics of contemporary dramatic works.

Key words: modern Chinese drama, Chinese literature, synthesis visual and verbal, avantgarde plays, eksperymentalnist, a new generation of image-aural level.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Авдєєнко Тетяна Євгеніївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Акімова Аліна Олександрівна – аспірант кафедри китайської, корейської та японської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Андрєєва Ірина Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Запорізького національного університету.

Баланюк Світлана Сергіївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Біскуб Ірина Павлівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Вецкур Тетяна Анатоліївна – старший викладач кафедри суспільно-економічних і гуманітарних дисциплін Волинського інституту економіки та менеджменту.

Гедз Світлана Федорівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Гнатюк Алла Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Данильчук Анна Леонардівна – кандидат філологічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, євроінтеграції та роботи зі студентами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Кащишин Наталія Євгенівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка.

Кінах Ліліана Стефанівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Козак Софія Веніамінівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Коляда Еліна Калениківна – кандидат філологічних наук, професор кафедри практики англійської мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Корж Олена Юрївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Лавриненко Галина Яківна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Лавриненко Олександр Леонідович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов природничо-математичних спеціальностей Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Латушкіна Катерина Олександрівна – студентка Запорізького національного університету.

Мазяр Ольга Володимирівна – старший викладач кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Макарук Лариса Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Мачульська Катерина Ярославівна – аспірант кафедри прикладної лінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Пасик Людмила Адамівна – кандидат філологічних наук, асистент кафедри німецької філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Резнікова Наталя Вікторівна – асистент кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Рогач Оксана Олексіївна – кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Розенгарт Юлія Віталіївна – аспірант кафедри прикладної лінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Семенюк Олена Андріївна – асистент кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Смаль Оксана Віталіївна – кандидат філологічних наук, асистент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Смольницька Ольга Олександрівна – кандидат філософських наук, старший науковий співробітник відділу української філології Науково-дослідного інституту українознавства МОН України (м. Київ).

Судус Юлія Василівна – аспірант кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Тищенко Олена Олександрівна – кандидат філологічних наук, асистент кафедри загального мовознавства, класичної філології та неоелліністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Томахів Марта Володимирівна – аспірант Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України.

Трофимчук Анастасія Олександрівна – докторант Університету Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін, Республіка Польща).

Хайчевська Тетяна Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Хацер Ганна Олексіївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Запорізького національного університету.

Щеголева Тетяна Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри перекладу Національної академії Державної прикордонної служби України.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

№ 5/2016

Редактор: І. Я. Мислива-Бунько, Т. С. Артищук
Технічний редактор, верстка: Т. С. Артищук

Відповідальність за достовірність фактів, покликань, власних імен,
а також правильність перекладу покладено на авторів статей.

Оригінал-макет виготовлено на факультеті іноземної філології
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки (43021, м. Луцьк, просп. Волі, 13)

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 20839-10639Р від 08.05.2014 р.

Адреса редакції: 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13; тел./факс +38(0332)24-10-07;
телефон редколегії (0332)72-83-87; електронна адреса: ynu_red@ukr.net

Засновник і видавець – Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.
(43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13).

Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4513 від 28.03.2013 р.

Формат 60×84¹/₈. Папір офсетний. Гарн. Таймс. Друк цифровий.
Обсяг 22,32 ум. друк. арк., 21,93 обл.-вид. арк. Наклад 100 пр. Зам. 360.

Виготовлювач – Вежа-Друк (43021, м. Луцьк, вул. Бойка, 1).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.